

МІСЦЕ КРИТЕРІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОГО ТЕСТУВАННЯ В ТРАДИЦІЙНІЙ СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Широке застосування тестування як методу контролю знань учнів та студентів почалося із середини ХХ сторіччя. З цього часу у педагогічній науці в західних країнах успішно розробляється спеціальна теорія педагогічних вимірювань (ТПВ) — Item Response Theory, відповідно до якої тестування має активно використовуватися як у методах навчання, так і у методах контролю знань.

У нашій країні тестування в середній та вищій школах стало застосовуватися порівняно недавно й, насамперед, для контролю знань учнів або студентів. Причиною цього стало, по-перше, важливість цієї частини навчання в загальному педагогічному процесі, оскільки контроль знань — це забезпечення зворотного зв'язку в системі “той, якого навчають — той, хто навчає”, по-друге, тестування створює “максимальну дистанцію” між власним поглядом викладача й процесом оцінювання досягнень студента.

Саме незалежність тесту від безпосереднього стороннього впливу на тестовий бал дуже відрізняє тестування від традиційної системи контролю знань, суб'єктивної у своїй суті, що дотепер практикується в більшості вищих навчальних закладів. Напрошується висновок, що застарілі прийоми оцінювання знань треба скасувати, а методи ТПВ зробити єдиним засобом контролю успішності студентів.

Розглядається питання, наскільки можливе й обґрунтоване таке перетворення контролю знань. Відповідно до загальноприйнятої класифікації в тестовій теорії, для дослідження успішності людини у заданому напрямку діяльності використовуються тести двох типів: педагогічні та інтелекту. Тести інтелекту використовуються у загальній психодіагностиці й служать для оцінювання розумових здібностей у тих, кого випробовують. Педагогічні тести орієнтовані на оцінку досягнень індивіда внаслідок спеціального навчання.

Згідно з ТПВ розрізняють два основних підходи до використання педагогічних тестів: нормативно-орієнтовані й критеріально-орієнтовані тести. Саме критеріально-орієнтовані педагогічні тести призначені для атестаційного контролю рівня навченості студентів.

Автори, вивчивши властивості й особливості застосування методів ТПВ, що використовуються в критеріально-орієнтованому тестуванні, показують обов'язковий зв'язок цього способу контролю знань із традиційними методами оцінювання.